

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

> Retouradres Postbus 40225, 8004 DE Zwolle

TenneT TSO B.V.
Postbus 718
6800 AS ARNHEM

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Postbus 40225,
8004 DE Zwolle
mijn.rvo.nl

T 088 042 42 42
omgevingswetnatuur@rvo.nl

Onze referentie
Aanvraagnummer
2024082800843

Kenmerk
WNB.2022.047A.toek

Bijlagen
1

Datum 16 januari 2025

Betreft Beslissing op wijzigingsverzoek

Geachte heer/mevrouw,

Op 28 augustus 2024 heb ik uw verzoek tot wijziging van de ontheffing met kenmerk WNB/2022/047.toek (met aanvraagnummer 5190027280348) voor het project 'BBB 380 kV Maasbracht-Eindhoven' ontvangen. Ik heb uw verzoek beoordeeld. In deze brief licht ik dit nader toe en leest u wat mijn beslissing is.

Vorig besluit

Bij het besluit van 29 maart 2022 is ontheffing met kenmerk WNB.2022.047.toek verleend.

Ontheffing is verleend van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1, lid 2 van de Wet natuurbescherming (Wnb) voor wat betreft het vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen of het wegnemen van eieren van de ooievaar, slechtvalk en torenvalk; alsmede van artikel 3.5, lid 2 van de Wnb voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren van de bever en van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, lid 4 van de Wnb voor zover dit betreft het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de bever; alsmede van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10, lid 1, sub b van de Wnb, voor wat betreft het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van de eekhoorn en de alpenwatersalamander.

Voor de periode vanaf 29 maart 2022 tot en met 31 december 2026.

Er werd geen ontheffing verleend van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1, lid 4 van de Wnb voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren van de ooievaar, slechtvalk en torenvalk; alsmede niet van verbodsbepalingen genoemd in

artikel 3.5, lid 1 en lid 2 van de Wnb voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren, doden of vangen van de poelkikker; alsmede niet van de verbodsbepalingen genoemd in

artikel 3.10, lid 1, sub a van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk doden of vangen van de alpenwatersalamander en levendbarende hagedis.

Het project bestaat uit de volgende hoofdonderdelen:

- De huidige hoogspanningsverbindingen worden aangepast door kabels op te waarden naar 380 kV. Er wordt in dit traject aan 133 mastlocaties en 2 stationsportalen gewerkt. Daar komen nog de lierlocaties bij, vaak tussen twee masten om nieuwe kabels op te kunnen hangen. Als laatst zijn er ook nog werkterreinen en aanrijroutes waar gebruik van wordt gemaakt en welke van invloed kunnen zijn op aanwezige soorten.
- Er worden nieuwe geleiders opgehangen met een hogere transportcapaciteit. Isolatorkettingen en bliksemdraden worden vervangen. Staal wordt bijgezet en vervangen door hoogwerkers. De werkzaamheden worden in daglicht uitgevoerd en de werkzaamheden duren bij elke mast slechts enkele dagen.
- Aanrijroutes en voorbereiding van het werkterrein duren echter langer. Op aanrijroutes worden, indien nodig, rijplaten neergelegd, welke tot 1,5 jaar kunnen blijven liggen. Er wordt mogelijk een dam met duiker in watergangen geplaatst voor aanleg rijroutes. Waar nodig worden de watergangen tijdelijk gedempt.
- Daarnaast kan ook kap of snoeiwerk nodig zijn voor aanleg rijroutes of werkterreinen.
- Een aantal van de masten moet verstevigd worden. De funderingen worden met schroefinjectiepalen verzwakt. Deze methode veroorzaakt minder trillingen dan origineel heien. Dit gebeurt bij 49 masten.

Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet ingegaan. De Wet natuurbescherming bestaat daardoor niet meer. De Wnb is opgegaan in de Omgevingswet en in de regelingen die daarbij horen zoals het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). De oude verbodsbepalingen staan nu in het Bal.

Eén van de wijzigingen in de Omgevingswet is dat de term 'ontheffing' niet meer bestaat. Dit is een 'omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit' geworden.

Wat betekent dit voor u?

Uw huidige ontheffing blijft gewoon gelden. Maar, op grond van het overgangsrecht dat bij de Omgevingswet hoort, moet ik uw ontheffing zien als een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit.

Uw ontheffing beschouw ik dus nu als een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit, zoals genoemd in artikel 11.37, lid 1, sub b van het Bal voor wat betreft het vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen of het wegnemen van eieren van de ooievaar, slechtvalk en torenvalk; alsmede van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11.46, lid 1, sub b van het Bal voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren van de bever en van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11.46, lid 1, sub d van het Bal voor zover dit betreft het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de bever; alsmede van verbodsbepalingen genoemd in artikel 11.54, lid 1 sub b van het Bal voor wat betreft het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van de eekhoorn en de alpenwatersalamander.

Inhoudelijk verandert er voor u niets.

Uw wijzigingsverzoek moet ik ook behandelen onder de Omgevingswet en het Bal. De inhoudelijke toets is hetzelfde als onder de Wnb.

Uw verzoek

Uw wijzigingsvoorstel betreft het aanvullen van de omgevingsvergunning met nieuw aangetroffen nesten van vogelsoorten welke al eerder zijn aangetroffen en ook nesten van nieuwe aangetroffen vogelsoorten.

Tijdens nadere inspectie aan de masten gedurende het broedseizoen van 2024 zijn in 9 masten nieuwe jaarrond beschermde nesten aangetroffen ten opzichte van de verleende ontheffing en de actualisatie van het broedvogelonderzoek 2023.

Het betreft 3 nesten van de nieuwe soorten boomvalk, raaf en buizerd. Het nest van de boomvalk in mast 1 en het nest van de buizerd in mast 24 betreffen categorie 4 jaarrond beschermde nesten. Het nest van de raaf in mast 10 is ook jaarrond beschermd als nest categorie 5. Hiervoor wordt aanvullend een omgevingsvergunning gevraagd voor artikel 11.37, lid 1, sub b van het Bal voor wat betreft het vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen of het wegnemen van eieren.

Daarnaast zijn 6 nieuwe nesten aangetroffen van reeds bekende soorten slechtvalk en torenvalk. De nesten van de slechtvalk in masten 7, 30, 62, 67 en 99 betreffen categorie 3 jaarrond beschermde nesten. Het nest van de torenvalk in mast 61 betreft een categorie 5 jaarrond beschermde nest.

Wegens deze bevindingen tijdens de ecologische inspectie verzoekt u mij de ontheffing met kenmerk WNB.2022.047.toek te wijzigen voor wat betreft het aanvullen van de omgevingsvergunning met 6 nesten van de slechtvalk en torenvalk, en het aanvullend een omgevingsvergunning verlenen voor 3 nesten van de boomvalk, raaf en de buizerd.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Onze referentie
Aanvraagnummer
2024082800843

Kenmerk
WNB.2022.047A.toek

Procedure

In artikel 20a, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998 is bepaald dat op de besluitvorming voor dit project de coördinatieregeling als bedoeld in Afdeling 3.5 van de Algemene wet Bestuursrecht (hierna: 'Awb') van toepassing is. Dat wil in dit geval zeggen dat de besluiten die nodig zijn voor Beter Benutten Bestaande (BBB) 380 kV Maasbracht – Eindhoven gezamenlijk worden voorbereid, waarbij de minister van Klimaat en Groene Groei deze procedure coördineert. Daarbij doorlopen de besluiten, op grond van artikel 16.71, eerste lid, van de Omgevingswet in samenhang met artikel 16.7 en artikel 5:45 van de Omgevingswet de uniforme openbare voorbereidingsprocedure als bedoeld in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht.

Dit besluit is één van de besluiten die nodig zijn voor BBB 380 kV Maasbracht – Eindhoven. Daarom is ook op dit besluit de coördinatieregeling uit afdeling 3.5 van de Algemene Wet Bestuursrecht (hierna: 'Awb') van toepassing.

De minister van Klimaat en Groene Groei heeft een gecoördineerde voorbereiding van de besluiten voor BBB 380 kV Maasbracht – Eindhoven bevorderd. Onderhavig besluit is als volgt voorbereid:

- op donderdag 14 november 2024 is een kennisgeving met betrekking tot het ontwerp gepubliceerd in de Staatscourant; kennisgeving heeft ook plaatsgevonden in enkele huis-aan-huisbladen;
- op donderdag 14 november 2024 is door de minister van Klimaat en Groene Groei een ontwerp van het besluit aan TenneT TSO gezonden;
- het ontwerp van het besluit heeft van vrijdag 15 november tot en met maandag 30 december 2024 ter inzage gelegen;

Op grond van artikel 3:26, tweede lid, Awb, worden dit besluit en de andere besluiten gelijktijdig door de minister van Klimaat en Groene Groei bekendgemaakt. Ook doet de minister voor Klimaat en Groene Groei daarvan mededeling in de Staatscourant, enkele huis-aan-huisbladen en langs elektronische weg. Eerdere insprekers en grondeigenaren en beperkt gerechtigden op die gronden worden persoonlijk geïnformeerd.

Behandeling zienswijzen

Naar aanleiding van de publicatie van de kennisgeving en de terinzagelegging van het ontwerp-besluit is 1 zienswijze over het ontwerpbesluit naar voren gebracht. Zie de antwoordnota zienswijzen voor een overzicht van de behandeling van de zienswijzen.

De antwoordnota maakt, voor zover de zienswijzen zich richten tegen het ontwerp van onderhavig besluit, onderdeel uit van het besluit. In de antwoordnota is aangegeven of de zienswijze aanleiding geeft om het onderhavige besluit aan te passen.

Besluit

Ik ga akkoord met uw verzoek. Dit betekent dat uw omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit (dus feitelijk uw ontheffing met kenmerk WNB.2022.047.toek) is gewijzigd. De wijziging ziet toe op het aanvullen van de omgevingsvergunning met 6 nesten van de slechtvalk en torenvalk, en het aanvullend een omgevingsvergunning verlenen voor drie nesten van de boomvalk, raaf en de buizerd.

De rest van het besluit en voorschriften blijven ongewijzigd.

Hierbij ontvangt u het wijzigingsbesluit met kenmerk WNB.2022.047A.toek. De overwegingen die ten grondslag hebben gelegen aan dit besluit worden in bijlage 1 toegelicht.

Voor wat betreft mijn overige overwegingen (voornamelijk voor andere soorten) voor de nieuwe omgevingsvergunning, met name voor de specifieke voorschriften/maatregelen, de staat van instandhouding, de originele alternatievenafweging en de originele belangenafweging, verwijs ik u naar bijlage 1 van de brief van 29 maart 2022 met kenmerk WNB.2022.047.toek.

Ik verleen u voor de periode vanaf de dag van bekendmaking van het definitieve besluit tot en met 31 december 2026 een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit, voor verbodsbepalingen zoals bedoeld in:

artikel 11.37, lid 1, sub b van het Bal voor wat betreft het vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen of het wegnemen van eieren van de ooievaar, slechtvalk, torenvalk, boomvalk, raaf en buizerd; alsmede van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11.46, lid 1, sub b van het Bal voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren van de bever en van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11.46, lid 1, sub d van het Bal voor zover dit betreft het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de bever; alsmede van verbodsbepalingen genoemd in artikel 11.54, lid 1 sub b van het Bal voor wat betreft het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van de eekhoorn en de alpenwatersalamander.

Ik verleen u geen omgevingsvergunning voor een flora- en fauna activiteit voor verbodsbepalingen genoemd in artikel 11.37, lid 1, sub d van het Bal voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren van de slechtvalk, torenvalk, boomvalk, raaf en buizerd.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Onze referentie
Aanvraagnummer
2024082800843

Kenmerk
WNB.2022.047A.toek

Aan deze omgevingsvergunning zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

- a. Deze omgevingsvergunning geldt alleen voor de hierboven genoemde soort en beschreven verboden handelingen.
- b. Deze omgevingsvergunning geldt alleen voor de werkzaamheden die volgens de aanvraag worden uitgevoerd, tenzij dit anders in deze omgevingsvergunning staat.
- c. Deze omgevingsvergunning geldt alleen voor de werkzaamheden die vallen onder de bevoegdheid van onze staatssecretaris volgens artikel 4.12 Omgevingsbesluit.
- d. Het gebied waarvoor de omgevingsvergunning geldt, betreft het plangebied voor de realisatie van het project 'Beter Benutten 380 kV Maasbracht – Eindhoven'. Het gaat om een tracé van de bestaande hoogspanningsverbinding tussen Maasbracht en Eindhoven, één en ander zoals is weergegeven in figuur 2.1 uit het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan soortenbescherming MBT-EHV380' van 28 augustus 2024 en de overzichtskaart van 22 juli 2022.
- e. De omgevingsvergunninghouder neemt meteen contact op met Rijksdienst voor Ondernemend Nederland indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project (voorzien wordt dat) zich een andere ecologische situatie voordoet dan degene waar onder genoemde specifieke voorschriften aan refereren of andere handelingen dan bedoeld in voorschrift b noodzakelijk zijn.
- f. Deze omgevingsvergunning kan alleen gebruikt worden door (medewerkers van) de omgevingsvergunninghouder of haar rechtsopvolgers, of rechtsopvolgers die in opdracht van de omgevingsvergunninghouder werken. De omgevingsvergunninghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de goede naleving van deze omgevingsvergunning.
- g. U dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin alle voorschriften. Alle betrokken partijen, met name de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte te worden gesteld.
- h. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze vergunning, de bijlagen en het ecologisch werkprotocol (inclusief logboek) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn. Deze worden op verzoek getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- i. De omgevingsvergunninghouder vult, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, maar ten minste zeven dagen voor aanvang, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in en stuurt deze samen met het ecologisch werkprotocol naar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Onze referentie
Aanvraagnummer
2024082800843

Kenmerk
WNB.2022.047A.toek

Specifieke voorschriften

- j. U dient, met in achtname van onderstaande voorschriften, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in hoofdstuk 5 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan soortenbescherming MBT-EHV380' van 28 augustus 2024.
- k. U dient in relatie tot de geplande werkzaamheden in het leefgebied van boomvalk, buizerd, raaf, slechtvalk en torenvalk rekening te houden met de kwetsbare voortplantingsperiode van genoemde soorten. De precieze datumgrenzen dienen voorafgaand aan de uitvoering bepaald te worden door een ter zake kundige, afgestemd op de klimatologische omstandigheden. Ter indicatie gaan we in de eerste instantie uit van de volgende kwetsbare perioden.
 - voor boomvalk van 1 februari tot 30 september;
 - voor buizerd van 1 februari tot 15 augustus;
 - voor raaf van 1 februari tot 15 juni;
 - voor slechtvalk van 1 februari tot 31 juli;
 - en voor torenvalk van 15 maart tot 31 augustus.
- l. De werkzaamheden dienen onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de boomvalk, buizerd, raaf, slechtvalk en torenvalk te worden uitgevoerd;
- m. Er dient voorafgaande aan de werkzaamheden een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld alsook dient er een logboek te worden gehanteerd. Het uitvoerend personeel dient tevens te worden geïnstrueerd hoe te handelen overeenkomstig de voorschriften uit dit besluit.

Overige voorschriften

- n. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige¹ op het gebied van de soorten waarvoor omgevingsvergunning is verleend. Deze deskundige legt de ecologische begeleiding vast in een logboek.
- o. Wanneer blijkt dat de in de omgevingsvergunning gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de omgevingsvergunning betrekking heeft uit te voeren, dan doet u een verzoek tot verlenging van de omgevingsvergunning. Doe dit minimaal 8 weken voor het einde van deze termijn. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.
- p. Deze omgevingsvergunning kan worden ingetrokken, wanneer blijkt dat de vergunninghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

¹ Een ecologische deskundige is iemand die ecologisch advies geeft of werkzaamheden begeleidt op het gebied van habitats en soorten. Hij of zij heeft schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis. De ecologische deskundige heeft voldoende kennis en jarenlange ervaring om ecologisch onderzoek te kunnen doen. Hij of zij: (her)kent de functionaliteit van leefgebieden van beschermde soorten; heeft kennis van de algemeen erkende onderzoeksmethoden; kan ecologische werkprotocollen uitwerken; kan specifieke maatregelen begeleiden.

Beroepsprocedure

Belanghebbenden kunnen tegen dit besluit beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, postbus 20019, 2500 EA, Den Haag. De termijn voor het indienen van een beroepschrift bedraagt zes weken en vangt aan met de ingang van de dag na die waarop het besluit ter inzage is gelegd. Een niet-belanghebbende die een zienswijze naar voren heeft gebracht op het ontwerp van het desbetreffende besluit of aan wie redelijkerwijs niet kan worden verweten dat hij niet of niet tijdig heeft gedaan, kan ook beroep instellen.

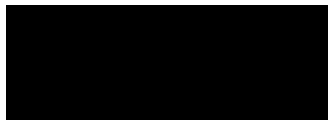
**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Onze referentie
Aanvraagnummer
2024082800843

Kenmerk
WNB.2022.047A.toek

Met vriendelijke groet,

De Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
namens deze:

Robin Nieuwenkamp

Teammanager Soortenbescherming Ruimtelijke Ingrepen Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Bijlage 1: Overwegingen Omgevingswet

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Onze referentie
Aanvraagnummer
2024082800843

Kenmerk
WNB.2022.047A.toek

Afwijzing artikel 11.37, lid 1, sub d van het Besluit activiteiten leefomgeving

Uit uw aanvraag blijkt dat u een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna activiteit heeft aangevraagd van artikel 11.37, lid 1, sub d van het Bal zover dit betreft het opzettelijk verstoren van exemplaren van de boomvalk, buizerd, raaf, slechtvalk en torenvalk. Een omgevingsvergunning voor het opzettelijk verstoren is in casu niet aan de orde. Er worden door u voldoende maatregelen genomen om het opzettelijk verstoren van betreffende soort te voorkomen. Zo wordt onder andere rekening gehouden met de kwetsbare perioden van de boomvalk, buizerd, raaf, slechtvalk en de torenvalk en worden aanvullende maatregelen getroffen. Zodoende wordt uw aanvraag voor artikel 11.37, lid 1 sub d van het Bal ten aanzien van de boomvalk, buizerd, raaf, slechtvalk en torenvalk afgewezen. Er is hiermee geen sprake van een overtreding.

Instandhouding van de slechtvalk, torenvalk, boomvalk, raaf en buizerd

Artikel 11.37, lid 1, sub b van het Besluit activiteiten leefomgeving

Nesten van boomvalk, buizerd, raaf, slechtvalk en torenvalk zijn in het plangebied aangetroffen.

Het betreft 3 nesten van nieuwe soorten de boomvalk, raaf en de buizerd. Het nest van de boomvalk in mast 1 en het nest van de buizerd in mast 24 betreffen categorie 4 jaarrond beschermde nesten. Het nest van de raaf in mast 10 is ook jaarrond beschermd als nest categorie 5. Hiervoor wordt aanvullend een omgevingsvergunning gevraagd.

Daarnaast zijn 6 nieuwe nesten aangetroffen van reeds bekende soorten slechtvalk en torenvalk. De nesten van de slechtvalk in masten 7, 30, 62, 67 en 99 betreffen categorie 3 jaarrond beschermde nesten. Het nest van de torenvalk in mast 61 betreft een categorie 5 jaarrond beschermde nest.

De nesten zullen tijdelijk ongeschikt moeten worden gemaakt, wegens werkzaamheden bij en aan de masten van de hoogspaningsverbinding.

Om negatieve effecten tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven in hoofdstuk 5 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan soortenbescherming MBT-EHV380' van 28 augustus 2024.

- De werkzaamheden dienen onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de boomvalk, buizerd, raaf, slechtvalk en torenvalk te worden uitgevoerd.

- Het uitgangspunt is dat de nesten behouden blijven. Door de nesten tijdelijk (gedurende het 'Beter Benutten' project) ongeschikt te maken, blijven de nesten behouden en functioneel voor het opvolgende broedseizoen. Indien het nest in goede conditie verkeerd, wordt het nest (indien noodzakelijk) verplaatst van de traverse naar het mastlichaam, om latere werkzaamheden ten behoeve van het 'Beter Benutten' project in de traversen niet te hinderen.
- Het ongeschikt maken van de nesten wordt bewerkstelligd door het plaatsen van zogenoemde paardenspeelballen op het nest. Het geheel wordt vervolgens aan de hand van tiewraps en/of sjoerbanden vastgemaakt aan de mast. Na de werkzaamheden in en nabij de mast wordt het tijdelijk ongeschikt gemaakte nest voorafgaand aan de volgende broedperiode op exact dezelfde locatie teruggebracht.

De maatregelen die u voorstelt zijn in grote lijnen voldoende. Ter aanscherping wat betreft de kwetsbare perioden is specifiek voorschrift k. opgenomen in het besluit.

Voor de werkzaamheden worden nestplaatsen (tijdelijk) weggenomen. Er is dan ook sprake van een overtreding van verbodsbepalingen zoals genoemd in artikel 11.37, lid 1, sub b van het Bal. Hier wordt de omgevingsvergunning voor verleend.

Instandhouding van de boomvalk

Boomvalk broedt door heel Nederland, met een broedpopulatie van 400 tot 600 broedparen in de periode 2018-2020 (SOVON, 2024).

De Staat van Instandhouding van de boomvalk als broedvogel in Nederland is zeer ongunstig. Er zijn geen lokale trends beschikbaar, maar de lokale staat van instandhouding wordt op basis van de landelijk zeer ongunstige staat en de trend eveneens als 'zeer ongunstig' beoordeeld. Gerekend over heel Nederland loopt de stand terug en is deze ongeveer gehalveerd ten opzichte van 1984. Afbreuk aan de (lokale) gunstige staat van instandhouding is mogelijk aan de orde. Maatregelen worden genomen om het nest van boomvalk te behouden.

De gunstige staat van instandhouding van de boomvalk komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de door u voorgestelde maatregelen en de aanvullende opgelegde voorschriften.

Instandhouding van de buizerd

De buizerd broedt door heel Nederland in bossen en bosrijke landschappen, maar in toenemende mate ook daarbuiten. Deze soort heeft een broedpopulatie van 11.500 tot 20.000 broedparen in de periode van 2018-2020 (SOVON, 2024).

De Staat van Instandhouding van de buizerd als broedvogel in Nederland is gunstig, evenals de staat van Instandhouding als niet-broedvogel. Er zijn geen lokale trends beschikbaar, maar de lokale staat van instandhouding wordt op basis van de landelijke gunstige staat en de trend eveneens als 'gunstig' beoordeeld. Van een verslechtering van de staat van instandhouding is geen sprake.

Maatregelen worden genomen om het nest van buizerd te behouden. Daarnaast blijven er ook voldoende uitwijkmogelijkheden over in de directe omgeving.

De gunstige staat van instandhouding van de buizerd komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de door u voorgestelde maatregelen en de aanvullende opgelegde voorschriften.

Instandhouding van de raaf

De raaf prefereert in Nederland oude bospercelen zonder tweede boomlaag of struiklaag. Tussen 1969 en 1992 werden raven geïntroduceerd in Nederland. Het leidde tot een langzaam toenemende broedpopulatie die pas rond 1990 echt vleugels kreeg. De aantallen en de verspreiding groeien nog steeds. De raaf heeft een broedpopulatie van 220 tot 250 broedparen in 2023 (SOVON, 2024).

De staat van Instandhouding van de raaf als broedvogel in Nederland is gunstig. De staat van Instandhouding buiten het broedseizoen is identiek aan die van broedvogels, omdat het om dezelfde vogels gaat. Er zijn geen lokale trends beschikbaar, maar de lokale staat van instandhouding wordt op basis van de landelijke gunstige staat en de trend eveneens als 'gunstig' beoordeeld. Maatregelen worden genomen om het nest van de raaf te behouden. Daarnaast blijven er ook voldoende uitwijkmogelijkheden over in de directe omgeving.

De gunstige staat van instandhouding van de raaf komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de door u voorgestelde maatregelen en de aanvullende opgelegde voorschriften.

Instandhouding van de slechtvalk

de slechtvalk broedt door heel Nederland, met een broedpopulatie van 160 tot 180 broedparen in 2023 (SOVON, 2024).

De landelijke staat van instandhouding van slechtvalk als broedvogel in Nederland wordt beoordeeld als 'gunstig'. Er zijn geen lokale trends beschikbaar, maar de lokale staat van instandhouding wordt op basis van de landelijke gunstige staat en de trend eveneens als 'gunstig' beoordeeld. Maatregelen worden genomen om de nesten van slechtvalk te behouden.

De gunstige staat van instandhouding van de slechtvalk komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de door u voorgestelde maatregelen en de aanvullende opgelegde voorschriften.

Instandhouding van de torenvalk

De torenvalk broedt in het hele land met een voorkeur voor open landschappen, soms ook in bebouwd gebied. Veel paren nestelen in speciaal voor de soort gemaakte nestkasten. Het aantal broedparen wordt geschat op circa 7700 broedparen in 2020 (SOVON, 2024).

De landelijke staat van instandhouding in Nederland van torenvalk als broedvogel wordt beoordeeld als 'zeer ongunstig'. De landelijke trend is voorzichtig positief, met een kleine toename sinds 2014. Er zijn geen lokale trends beschikbaar,

maar de lokale staat van instandhouding wordt op basis van de landelijke staat en de trend eveneens als 'zeer ongunstig' beoordeeld.

Maatregelen worden genomen om de nesten van torenvalk te behouden. Daarnaast blijven er ook voldoende uitwijkmogelijkheden over in de directe omgeving.

De staat van instandhouding van de torenvalk komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de door u voorgestelde maatregelen en de aanvullende opgelegde voorschriften.

Andere bevredigende oplossing

Alternatieve locaties voor de werkzaamheden zijn niet aan de orde omdat de werkzaamheden een opwaardering betreffen van een bestaand hoogspanningstracé. De werkgebieden zijn dus gebonden aan de huidige locaties van de aanwezige masten. Wel is er rekening mee gehouden dat bouwwegen zo kort mogelijk zijn en er wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van aanwezige infrastructuur (wegen en paden) zodat het kruisen van mogelijke leefgebieden zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Voor een aantal werkzaamheden aan de mastlichamen geldt dat deze vanwege onder andere veiligheidsoverwegingen alleen kunnen plaatsvinden indien de spanning van de verbinding er af is. Het gaat om het vervangen van geleiders, isolatoren, bliksemdraden en het vervangen en het bijplaatsen van profielen. De periode waarin de spanning van de verbinding afgaat wordt de Voorziene Niet Beschikbaarheid (VNB) periode genoemd. In de winterperiode is het voor de leveringszekerheid van het landelijk hoogspanningsnet het meest risicovol om een verbinding van de landelijke 380 kV ring van de spanning er af te halen. In de winter is de energievraag namelijk het hoogst wat zorgt voor extra druk op het landelijk hoogspanningsnet. De verbindingen van de landelijke 380 kV ring, waaronder de verbinding MBT-EHV, is van dermate belang voor de leveringszekerheid van het hoogspanningsnet dat voor deze verbindingen geldt dat slechts 1 van de verbindingen in de winterperiode niet beschikbaar mag zijn. Voor de werkzaamheden betekent dit dat men 2 keer naar elke mast moet met een tussenliggende periode.

Er zijn binnen TenneT veel nieuwbouw-, vervangings- en onderhoudsprojecten die voor uitvoering een VNB-periode vereisen. Deze worden geprioriteerd naar het hoogste risico voor het totale netwerk. Omdat er de komende jaren meerdere projecten uitgevoerd dienen te worden is het niet mogelijk om voor 1 verbinding een VNB te krijgen voor een periode van meerdere jaren. Dit betekent dan ook dat de werkzaamheden binnen de VNB-periode afgerond moeten worden en dat er geen andere alternatieven mogelijk zijn. Ten aanzien van de planning is er geen realistisch alternatief dat gunstiger uitpakt voor de beschermde diersoorten.

Desondanks zullen, waar mogelijk, de werkzaamheden zoveel mogelijk worden uitgevoerd buiten de kwetsbare periodes zoals het broed- en voortplantingsseizoen van de soorten.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Onze referentie
Aanvraagnummer
2024082800843

Kenmerk
WNB.2022.047A.toek

Zo was de oorspronkelijke periode voor VNB buiten de winterperiode (Q2 en Q3), en daarmee dus volledig in het broedseizoen, beoogd. Rekening houdend met het broedseizoen is deze alsnog zo veel als mogelijk buiten het broedseizoen gepland. Daarnaast worden voorafgaand aan de werkzaamheden mitigerende maatregelen getroffen, zoals het buiten het broedseizoen ongeschikt maken van masten voor broedvogels, het afschermen van de werkgebieden en het tijdig en zorgvuldig wegvangen van dieren binnen de afschermingen. Ook is er een Cultuur Technisch Advies opgesteld om de uitvoering van bouwwegen en werkterreinen aan de lokale omstandigheden aan te passen en worden minder verstorende schroefinjectiepalen gebruikt wanneer fundatieverzwaring nodig is. Door deze aanpassingen wordt schade aan de ondergrond en omgeving zoveel mogelijk voorkomen.

Door de gekozen inrichting, werkwijze en de planning wordt schade aan de vogelsoorten zoveel mogelijk voorkomen. Hiermee is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Belang

U heeft een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit aangevraagd op grond van het belang zoals genoemd in artikel 8.74j, lid 1, sub b van het Besluit kwaliteit leefomgeving 'Volksgezondheid of de openbare veiligheid'.

De komende jaren neemt het aandeel duurzame energie toe. Er komen steeds meer windmolen- en zonneparken bij. Daarmee groeit het aanbod duurzame energie aanzienlijk. Het aanbod van duurzame energie is minder goed te voorspellen dan dat van traditionele elektriciteitscentrales; zon en wind zijn niet constant. Deze fluctuaties in productie zijn van grote invloed op het elektriciteitsnet.

Om het transport van duurzame energie ook in de piekperiodes mogelijk te maken werkt TenneT aan het aanpassen van het huidige elektriciteitsnet. Het is onderdeel van de strategie van TenneT om ervoor te zorgen dat we in Nederland voorbereid zijn op de overgang naar duurzame energie. De aanpassingen zijn vooral nodig in het landelijke 380 kV-electriciteitstransportnet, welke heel Nederland van stroom voorziet. Zo kan het bestaande elektriciteitsnet beter benut worden.

Het vergroten van de capaciteit van een 380kV-verbinding is een uitbreiding van het hoogspanningsnet. Dit maakt het op grond van de Elektriciteitswet een project van nationaal belang.

Gelet op het voorgaande ben ik van oordeel dat het belang 'Volksgezondheid of de openbare veiligheid' voldoende is om de negatieve effecten op de vogelsoorten, die als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Conclusie

Met inachtneming van bovenstaande kan de ontheffing (met name wat betreft vogels) worden gewijzigd naar een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit voor verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 11.37, lid 1, sub b van het Bal voor wat betreft het vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen of het wegnemen van eieren van de ooievaar, slechtvalk, torenvalk, boomvalk, raaf, buizerd;

Voor wat betreft mijn overige overwegingen (voornamelijk voor andere soorten) voor de nieuwe omgevingsvergunning, met name voor de specifieke voorschriften/maatregelen, de staat van instandhouding, de originele alternatievenafweging en de originele belangenafweging, verwijs ik u naar bijlage 1 van de brief van 29 maart 2022 met kenmerk WNB.2022.047.toek.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Onze referentie
Aanvraagnummer
2024082800843

Kenmerk
WNB.2022.047A.toek

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Onze referentie
Aanvraagnummer
2024082800843

Kenmerk
WNB.2022.047A.toek